

Fellesforbundet

Avd.leder forum Nord - Trøndelag

Avdelingslederforumet er et samarbeid mellom Fellesforbundets avdelinger i Nord-Trøndelag. Som til sammen har 6000 yrkesaktive medlemmer.

Verdal 23.juni 2009.

Stortingsvalget 2009.

Som listekandidat ber vi deg om å svare på vedlagte spørsmål innen 22.mai og returnere svarene til

Innherred Fagforening, postboks 68, 7651 Verdal eller
Anita.solbakken@fellesforbundet.org

Vi ønsker å gjøre svarene kjent for våre medlemmer og vil ta initiativ til et møte i august der vi håper dere stiller opp til debatt. Dato og sted er ikke fastlagt, enten 19.august eller 1. eller 2.sept. i Verdal eller Steinkjer.

Med hilsen
Stein Aamdal.
Leder avdelingslederforum

AP	Gerd Janne Kristoffersen
Frp	Robert Eriksson
Sp	Lars Peder Brekk
SV	Trond Martin Sæterhaug
V	Arndre Nikolai Skjelstad
H	Lars Myraune
Krf	Björg Tørresdal
Kystpartiet	Kjerstin Elveland
Miljøpartiet	Arvid Wold
Rødt	Solveig Aamdal

: Har svart

: Har ikke svart

Krav/spørsmål til listekandidater til Stortingsvalget 2009

Spørsmål fra Fellesforbundet Avd. lederforum Nord-Trøndelag.

Fylkets listekandidater inviteres til et møte der de får svare på spørsmålene.

1. Kraft og næringspolitikk

- Hva vil partiet gjøre med kraftsituasjonen i Midt Norge?
- Hva har partiet gjort siste Stortingsperiode med kraftsituasjonen i Midt Norge?
- Hvilke tanker har partiet for utvikling av aplittforekomstene i Namsskogan?
- Hva vil partiet gjøre for å sikre gode rammevilkår for industrien i distriktene?
- Vi trenger en nasjonal plan for fornybar energiproduksjon i Norge. Staten må bidra med infrastrukturinvesteringer til kai og anleggsområder for slik at Verdal kan bli et senter for vindkraft offshore.

1.Kraft og næringspolitikk

AP.

Vi har en vanskelig kraftsituasjon i Midt Norge. Dette har vært en sak jeg har arbeidet mye med denne stortingsperioden. Selv om vi ikke har lyktes med å få på plass Varmekraftverket på Skogn, har oppmerksomheten rundt kraftsituasjonen i Midt Norge blitt vesentlig større. Skogn har fått forlenget sin konsesjon og det er satt av klimavoter for et evt. varmekraftverk.

En viktig satsing i Midt Norge er vindkraft. Ytre Vikna er det anlegget som har fått konsesjon i Nord Trøndelag. En stor utfordring for det anlegget er at det blir dyrt p.g.a. utbygging av nettet slik at krafta som produseres kan komme inn på sentralnettet. I den nye energiloven som er til behandling i Stortinget nå blir det lovfestet at alle anlegg som produserer ny fornybar energi skal ha rett til å koble seg på sentralnettet. Hvem som skal betale anleggsbidraget skal nå utredes.

Et område som nå har stor fokus er vindkraft offshore. Vi vil bidra til at slik kompetanse utvikles her til lands og Aker Verdal er et svært aktuelt sted. Miljøet på Ørin har allerede fått utviklingsmidler gjennom Innovasjon Norge og er med i et utviklingsprosjekt om etablering av et testanlegg på norsk sokkel bl.a. sammen med SINTEF. Det kan være aktuelt å bidra til utvikling av infrastruktur ved Aker Verdal. Jeg vil arbeide for dette nå framover.

Arbeiderpartiet vil arbeide for å bedre rammevilkårene for industrien i distriktene. I tiltakspakken som kom i januar ble det satt av betydelige midler for å sette bedriftene i stand til å møte nødvendige omstillinger, og stimulere til innovasjon og nyskaping. I revidert budsjett som ble lagt fram nå 15.mai, ble Innovasjon Norge ytterligere styrket slik at bedriftene skal få tilgang på kapital. SIVA er også styrket slik at de kan bidra med risikoavlastning for bedriftene.

Regjeringen la 24.april fram ei forskningsmelding som klart og tydelig satser på industriutvikling i hele landet. Særlig understrekes betydningen offshore leverandørindustriens potensiale både for utviklingen innen olje og gasssektoren framover og denne industriens unike kompetanse med tanke på

utvikling av offshore vindkraftutbygging. Vi har virkemidler innenfor Forskningsrådet og gjennom et nytt regionalt forskningsfond som også bygger opp under satsing på utvikling og nyskaping i industrien i distriktene.

Viser også til etablering av et innkjøpskonsortium for kraftkrevende i industri som nå er etablert.

M.h.t aplittforekomstene i Namskogan og utviklingen av denne så er dette tema for "benkmøte" med fylkeskommunen i morgen. Jeg er i utgangspunktet innstilt på å gjøre det jeg kan for at dette prosjektet skal kunne la seg realisere. Ser derfor fram til orientering i morgen.

SV

Industrikraft og rammevilkår for industri i distrikta

Dagens industrikraftregime er under avvikling som ein konsekvens av EØS-avtalen. Den avgrensar staten sine moglegheiter til å støtte industribedriftar, men regjeringa er i ferd med å etablere eit nytt kraftregime. Dette skjer innanføre rammene til EØS-avtalen. Eit nytt kraftregime er viktig for å trygge industrien forutsigbare prisar og stabil kraftforsyning.

For det første vil vi gje statleg støtte og garantiar til industribedriftar som går saman i felles kraftlag, såkalla konsortium, for storinnkjøp av langsiktige kraftavtalar. Dette arbeidet er regjeringa allereie godt i gang med. Det ble gitt pengestøtte i revidert nasjonalbudsjett og eit samarbeid med statlege garantiar er i gang. Erfaringane med ei tilsvarande løysing i Frankrike og Spania viser at det gir tilgang til vesentlege kraftmengder til lågare pris og med lang horisont.

For det andre vil vi gje støtte til energisparing i industrien. Også her er regjeringa godt i gang. Til no er det gitt 600 millionar kroner til energieffektivisering. Dette har gitt ein gevinst på om lag 3 TWh. Dette er energi som ellers ville vore spelt mjølk og støtteordninga er eit effektivt bidrag til kraftbalansen. Det er gledeleg å sjå Norske Skogs satsing på energisparing. Slik verksemd må lønast med statlege verkemidlar. Derfor vil SV auke denne typen industristøtte.

For det tredje vil vi betale industrien for å bidra til forsyningstryggleik ved redusert produksjon og kraftforbruk. Kraftkrevande industri kan brukast som for å trygge jamn forsyning av kraft i tørrår og anstrengte kraftsituasjonar. Industrien stabiliserer det norske kraftsystemet med jamnt uttak heile døgnet heile året. Ei rekke bedriftar kan også frigjere kraft i anstrengte situasjonar gjennom å redusere drifta. Denne eigenskapen er verdifull, og industrien bør belønnast for å stille kapasitet til rådighet. Det er ei langt meir miljøvennleg og mindre kostnadskrevande forsikringsordning for kraftforsyninga enn Statnetts to mobile gasskraftverk i Midt-Norge.

For det fjerde vil SV bruke staten sitt eigarskap i Statkraft aktivt for å gje industrien gode kraftavtalar. Det har også regjeringa gjort, mellom anna med følgjande melding til Statkraft; «Statkraft skal innenfor EØS-regelverket arbeide for å møte industriens behov for stabil og langsiktig kraftforsyning». SV er opptatt av å behalde mest mogleg av kraftressursane i folkets eige og ikkje selje ut energien. Slik er det mogleg å styre inn gode kraftavtalar som kjem industriar i Noreg til gode for framtida.

Det finst også fleire andre tiltak som kan nevast som eit femte krafttak for industrien. SV ønskjer betre avskrivingsreglar for ny teknologi. Vi vil satse på kunnskap, forskning og kompetanse. Det bidrar til meir moderne, energieffektiv

og konkurransedyktig industri. I tillegg ønskjer vi auka utbygging av miljøvennleg kraft i Noreg. Derfor forhandlar regjeringa med Sverige om grønne sertifikat, og derfor skal energifondet aukast i åra framover. I tillegg vil vi bidra til betre kraftbalanse ved å satse på ENØK-tiltak også utanfor industrien.

Vi må oppgradere vasskraftverk og bygge ut nye kraftkjelder i Nord-Trøndelag. Vi må styre meir elektriset til industri og mindre til bygg ved å varme fortetta strøk på fjernvarme.

Øvrige vilkår for ein distriktsretta næringspolitikk

Næringspolitikken til SV skal skape trygge arbeidsplassar over heile landet. Det offentlege må vere med på å utvikle eit variert arbeidsliv i distrikta. I tillegg må det leggjast til rette for god infrastruktur. Verkemiddelapparatet må styrkjast. Innovasjon Norge må få løyve til å ta større risiko og gje betre støtte til lange utviklingsperiodar før kommersialisering, spesielt i høve til miljøteknologi.

Staten må engasjere seg meir for å skape arbeidsplassar i distrikta. Innovasjon Norge må bruke ein større del av midlane sine til å skape vekst utanfor pressområde. I tillegg må verksemder lokaliserte i pressområde stimulerast til å leggje noko av verksemda si til stader der presset er mindre. I tillegg vil SV tilføre såkornfonda, dei såkalla Ryanfonda, meir statleg kapital for å skape fleire arbeidsplassar i distrikta.

SV vil satse på kunnskapsverksemder som medverkar til meir forskning og utvikling på miljøområdet, som til dømes fornybar energi, framtidige energiberarar og andre miljøvenlege teknologiar. Ordningane med industrielle forskingskontraktar (IFU) og offentlege forskingskontraktar (OFU) bør styrkjast. I tillegg vil SV innføre betre avskrivingsreglar for å gjere det lettare for næringslivet å modernisere produksjonen sin, ikkje minst gjennom å gjere han meir miljøvenleg.

For å sikre demokratisk og effektiv styring av samfunnsutviklinga bør den offentlege eigarskapen vere omfattande innafor infrastruktur og nøkkelnæringar. Den offentlege eigarskapen bør vere større og langt meir aktiv enn i dag.

SV vil medverke til at norske verfts- og leverandørverksemder kan halde oppe den sterke stillinga si. SV vil arbeide for at verksemdene i denne sektoren blir ein viktig del av omstillingsprosessen til eit berekraftig samfunn.

SV vil arbeide for offentleg aktiv støtte til forskning, utvikling og innføring av ny miljøteknologi slik at Noreg blir miljøteknologisk leiande, mellom anna i å setje nye miljøstandardar (BAT). Dette vil gje norsk industri eit konkurranseovertak og skape ein teknologi som i seg sjølv er ei eksportvare. I ei slik samhandling vil SV arbeide for at industrien skal få langsiktige kraftkontraktar til konkurransedyktige prisar.

Aplitt i Namsskogan

SV i Nord-Trøndelag har førstehands moglegheit til å følgje aplittutviklinga i Namsskogan nøye. Partiets 2. kandidate er ordførar i Namsskogan og legg ned mykje arbeid for at gruvedrifta der skal kome i gang. SV prioriterer ein god dialog med Nord-Trøndelag Fylkeskommune og Innovasjon Norge for å gje den nødvendige starthjelpa til prosjektet. Vi innser at om dette blir realisert som skissert, vil SV vere ein pådrivar for bl.a Namsosbanen og E6 nord for Grong må rustast opp slik at arbeidsplassen for transportarbeidarane også oppfyller arbeidsmiljøkrava. Dette er eit for stort prosjekt til at SV kan stå som

garantist for eit så omfattande prosjekt og er avhengig av eit godt samarbeid og innsats blandt våre raud-grøne allierte.

Aker Verdal - vindklynge

Eg var tidleg ein pådrivar for å legge til rette for at Verdal kan bli eit senter for offshore vindkraft. Her vil eg legge sterkt trykk og pådriv for at regjeringa bidrar med investeringar for anleggsområde og infrastruktur. Eg og Kristin Halvorsen vil besøke verftsområdet 9. juni. SV har i regjering også styrka miljøet kring SINTEF/NTNU og vil følge og støtte opp om eit arbeid for storstilt produksjon av installasjonar til Offshore vindkraft i Verdal.

For å få til ein strategi for effektiv utbygging av alternative energikjelder i Noreg er vi avhengige av å legge ein nasjonal plan for utbygging av både anlegg og linjenettet. Eg meiner energiloven i dag er til hinder for storsatsing på dagens energiutfordringar og ønskjer å endre energilova slik at overskotet i kraftindustrien kan tilbakeførast til opprustning av linjenettet.

Krf

Vi har generelt jobber for MER fornybar energi gjennom langt bedre støtteordninger. Vi har foreslått at Midt-Norge skal bli et kompetansesenter for utvikling av ny teknologi

Spennende og miljømessig meget interessant prosjekt (Aplitt). Mine tanker (ikke drøftet i partiet) er at en må få kapitalsterke krefter på banen. Forhold knyttet til infrastruktur og finansiering.

Legge til rette for nyskaping og framvekst av nye bedrifter og styrke forskning og samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og bedrifter. Sikre eksisterende og ny næringsvirksomhet ved å bedre infrastrukturen både i distriktene og sentrale strøk. Sikre bedriftene likeverdige konkurransevilkår med sammenlignbare land i Europa.

Gjeninnføre årlig kapitaloppfylling til de kommunale næringsfondene for å styrke lokal næringsutvikling, stimulere til entreprenørskap og legge forholdene til rette for gründere.

Utrede ordninger som sikrer selvstendig næringsdrivende/etablerere som går over fra lønnet arbeid trygderettigheter i overgangsfasen, motivere til nyetablering og videreutvikling ved å tilpasse skatte og avgiftsordninger, slik at investeringer og avsetninger til videreutvikling belønnes.

Stimulere bedrifter som inngår partnerskap med skoler med tanke på entreprenørskap og bedrifter som tar imot lærlinger, at forenklingsarbeidet videreføres i et høyere tempo og i nært samarbeid med næringslivet. Det må tas særlig hensyn til små og mellomstore bedrifter.

Innrapportering til det offentlige skjer slik at bedriftene så langt som mulig slipper å gi den samme opplysningen flere ganger, øke attraktiviteten for investeringer og nyutvikling av næringsvirksomhet gjennom å stimulere risikovillig kapitalsatsing i nye prosjekter.

Ha en handlingsplan for kvinner og innovasjon, styrke tilgangen på velkvalifisert arbeidskraft ved å legge vekt på høy kvalitet på utdanning.

Satse offensivt der industri, nyskaping og innovasjon kan kombineres med miljømessig gode løsninger, tilrettelegge for at ny teknologi kan styrke næringsgrunnlaget i distriktene.

Arbeide for forutsigbare rammevilkår for konkurranseutsatt norsk næringsliv, arbeide for at rammevilkårene for norsk skipsfartsnæring skal være på linje med øvrige europeiske land, at Innovasjon Norge styrkes som statens viktigste organ for å fremme målene i planen for helhetlig innovasjonspolitik.

Arbeide for ordninger som sikrer norsk kompetanse og arbeidskraft i skipsfarten og fremmer rekruttering av norske sjøfolk, at Norge utnytter hele handlingsrommet innenfor EØS for støtte til næringsutvikling, at våre naturressurser i større grad skal nyttes til verdiskaping innenlands, at kraftkrevende industri og annen tungindustri så langt som mulig sikres vilkår som gir grunnlag for fortsatt drift og videreutvikling av virksomheten i Norge.

At det skal opprettes gründerakademi ved flere høyskoler, videreutvikle ekspertsentra og kunnskapsparker i tilknytning til universiteter, høyskoler og videregående skoler.

Vi trenger en nasjonal plan for fornybar energiproduksjon i Norge. Staten må bidra med infrastrukturinvesteringer til kai og anleggsområder for slik at Verdal kan bli et senter for vindkraft offshore. Vi må se NVE og ENOVA under ett slik at vi får en, ikke to runder!

Rødt

Hva vil partiet gjøre med kraftsituasjonen i Midt-Norge?

Oppheve toprissystemet. Innføre en lik støtteordning for ny miljøvennlig kraft, energiøkonomisering og energigjenvinning. Støtteordningen må være høyere i strøk med kraftmangel enn ellers.

Hva har partiet gjort siste stortingsperiode med kraftsituasjonen i Midt-Norge? Vi har gått imot toprissystemet hele tida, gått mot de midlertidige gasskraftverk, gått inn for industrikraft og hevdet at det avgjørende er å likestille energisparing og gjenvinning med ny kraft.

Hvilke tanker har partiet for utvikling av aplittforekomstene i Namsskogan? Dette er forekomster som kan utnyttes. Det betyr også at jernbane til Namsos og havna må rustes opp.

Hva vil partiet gjøre for å sikre gode rammevilkår for industrien i distriktene? Rammevilkårene for industrier må tilpasses industrien i distriktene.

Vi trenger en ny plan for fornybar energiproduksjon i Norge. Staten må bidra med infrastrukturinvesteringer til kai og anleggsområder for slik at Verdal kan bli et senter for vindkraft offshore.

RØDT vil støtte dette. Det er viktig å ta vare på og utvikle den kompetansen som finnes innafor dette feltet på Verdal.

MDG

MDG mener at løsningen her som andre steder må ligge i 1) enøk-tiltak og 2) ny fornybar energi. Vi er imot at det bygges nye gasskraftverk i Norge.

Hva har partiet gjort siste Stortingsperiode med kraftsituasjonen i Midt Norge? MDG var ikke representert på Stortinget.

Hvilke tanker har partiet for utvikling av aplittforekomstene i Namsskogan? Dette ser MDG positivt på, gitt at bruk av aplitt kan redusere behovet for konvensjonell sement og dermed gi lavere klimagassutslipp.

Hva vil partiet gjøre for å sikre gode rammevilkår for industrien i distriktene? MDG vil føre en aktiv næringspolitikk til fordel for industri som er framtidsretta og miljøvennlig. Vi vil avvikle arbeidsgivaravgifta samtidig som det blir dyrere å forurense.

Vi trenger en nasjonal plan for fornybar energiproduksjon i Norge. Staten må bidra med infrastrukturinvesteringer til kai og anleggsområder for slik at Verdal kan bli et senter for vindkraft offshore.

Dette er helt i tråd med MDGs politikk, jfr. punkt 2:21 i arbeidsprogrammet vårt: "En næringspolitikk basert på aktive politiske prioriteringer av gunstige sektorer og teknologier, for eksempel Enøk og ren ny energiteknologi i stedet for fossil energi.

V

Venstre er positiv til konsortiumet som regjeringen har foreslått. Viser videre til Miljø- og energikomiteen vedrørende dette:

- Egne, regionale støtteordninger til prosjekter som ikke faller inn under andre støtteordninger eller som ikke utløses ved hjelp av statlige støtteordninger.
- Regionale støtteordninger til rentbrennende vedovner.
- Tiltak for å stimulere til økt bruk av bioenergi til oppvarming i store bygninger.
- Etablering av anlegg for biokraft.
- Støtte til teknologiutvikling innen vindkraft, herunder store demonstrasjonsanlegg.
- Toveiskommunikasjon mellom forbruker og strømlleverandør for å stimulere til sparing.
- Offentlig oppkjøp og utvikling av teknologi, herunder umodne teknologier.
- Utvikling av energitjenester eller tredjepartsfinansiering.
- Stimulering til fleksible energiløsninger i nye boligprosjekter.

Venstre har støttet de tiltakene som er foreslått for å bedre situasjonen. Venstre har sammen med KrF, Høyre, og Fremskrittspartiet bedt Regjeringen fremme en handlingsplan med konkrete tiltak for å avverge en forsyningskrise i kraftsyningen i Trøndelag og Møre og Romsdal og legge denne frem for stortinget i løpet av vårsesjonen 2009.

Venstre er positiv til utvikling av aplitt i Namsskogan

Vi trenger en nasjonal plan for fornybar energiproduksjon i Norge. Staten må bidra med infrastrukturinvesteringer til kai og anleggsområder for slik at Verdal kan bli et senter for vindkraft offshore.
Venstre støtter en nasjonal plan for fornybar energiproduksjon.

FrP

FrP vil arbeide for at man får utbygging av ny produksjon så fort som over hode mulig. FrP støtter utbyggingen av vindkraft i Vikna, og savner større handlekraft fra regjeringen for å få realisert dette prosjektet. FrP vil realisere utbygging av varmekraftverket på Skogn, og at staten går inn og dekker kostnadene knyttet til infrastrukturen/rørledningsnettet, samt CO2 håndteringen. FrP vil forsere utbyggingen av Ørskog – Fardal, samt sørge for at vi får nye linjer for fremføring av kraft fra Vestlandet.

FrP har foreslått ekstraordinær støtte til ny energiproduksjon på 300 mill. kroner. Vi har gått i mot alle utspill og forslag som vil forsinke utbyggingen ved Ørskog – Fardal. FrP har foreslått og gi konsesjon og utslippstillatelse til gasskraftverk/varmekraftverk på Skogn, Aukra og Elnesvågen. Ved å få realisert bare ett av disse ville bortimot ha løst krisen i Midt-Norge. FrP har også foreslått at Midt-Norge må prioriteres når det gjelder Enovas tildeling til ny fornybar energi. FrP har fremmet forslag og arbeidet svært aktivt for få til et nytt industrikraftregime, felles norsk/svensk marked for grønne sertifikater for fornybar elektrisitet, en helhetlig energipolitisk handlingsplan, samt forslag om å hindre langvarig kraftkrise i Midt-Norge.

FrP synes ideene om utvikling av aplittforekomstene i Namsskogan er spennende, og støtter en utvinning av denne forekomsten. Derfor har undertegnede og fylkespartiet også stilt seg positiv til at man ruster opp Namsosbanen gjennom et offentlig/privat samarbeid.

FrP har gått inn for en rekke tiltak for å sikre rammevilkår for industrien i disktriktene. Dette gjelder blant annet gjennom skatte- og avgiftsreduksjoner. Likebehandling når det gjelder utslippskvoter, jf. Norfrakalk. Økt satsing på forskning, Økt satsing på utbygging av infrastruktur m.m. Men kanskje det aller viktigste er å løse energisituasjonen, samt gi næringslivet konkurransedyktige langsiktige kraftavtaler gjennom en nytt industrikraftregime.

FrP har hele tiden sagt at det er et statlig ansvar og sikre finansieringen av infrastrukturen, også når det gjelder havneanleggene. FrP er positive til at staten bidrar i en slik infrastrukturutbygging i Verdal.

2. Permitteringsregler

- Lov om lønnsplikt under permittering må endres permanent med rett til dagpenger i 52 uker i en løpende 18 måneders periode, fjerning av karensdagene for den permitterte og arbeidsgivers lønnsplikt reduseres til 3 dager i starten av permitteringsperioden.

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Ja	Ja	Svarer ikke på spørsmålet	Nei, har prioritert andre endringer	Ja	MDG har ikke tatt konkret stilling til dagpengesatser eller permitteringsregler. Vi vil ha utredet en ordning med samfunnslønn,

						som vil garantere en minste inntekt til alle som faller igjennom eksisterende trygdeordninger.
--	--	--	--	--	--	--

- Dagpengesatsen må heves fra dagens ca.62 % til 75 % av inntektsgrunnlaget.

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Ja	Ja	Svarer ikke på spørsmålet	Nei	Har ikke tatt stilling til kravet	

- Folketrygdloven endres slik at permittering under 50 % gir rett til dagpenger og ved rullerende permittering gir ned til 20 % permittering rett til dagpenger.

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Ja	Ja	Ja, midlertidig	Ja	Ja	

- For å lette rullerende permittering som er en solidarisk ordning, må regelverket endres slik at det ved rullerende permittering ikke oppstår nye arbeidsgiverperioder med mindre antall permitterte øker.

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Ja	Ja	Svarer ikke på spørsmålet	Åpen for det	Vil ta forslaget opp til drøfting og vurdering	

- Det er sendt en konkret henvendelse fra Glen Dipelex. Hvordan stiller partiet seg til dette?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Svarer ikke på spørsmålet	Kjenner ikke saken	Svarer ikke på spørsmålet	Vet ikke	Kjenner ikke til saken	

3. Sosial dumping

- Veto mot innføring av EU's tjenstedirektiv

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Ja, stemte mot innføring av direktivet	Ja	Nei, Venstre sier ja til EU's tjenstedirektiv	Nei-forutsetter at krav fra fagforeningene oppfylles	FrP vil ikke gå inn for innføring av veto når det gjelder EU's tjenstedirektiv. FrP har støttet regjeringen i denne saken.	Dette er vi for. Bruk av vetoretten i dette spørsmålet vil også være en test av hvor reell vetoretten i EØS faktisk er.

-

- Allmenngjøring av overenskomst må kunne iverksettes etter krav fra landsomfattende fagforbund uten ytterligere krav til dokumentasjon.

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Ja	Ja	Ja	Nei	FrP har i all hovedsak støttet de endringer som går på allmenngjøring av tariffen som har vært til behandling i stortinget så langt.	

- Tillitsvalgte skal ha innsynsrett uten taushetsplikt.

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Ja	Ja	Nei	Ja	FrP har ikke gått inn for at tillitsvalgte skal ha innsynsrett. FrP mener tilsyn og kontrolloppgavene bør ligge hos Arbeidstilsynet.	Programmet vårt slår fast at fagorganiserte skal ha større innsynsrett.

- Innføring av solidaransvar

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Ja	Ja	Ja, og i bransjer som ikke er allmenngjort	Nei	Ja	FrP går i mot innføring av solidaransvar. FrP frykter at utenlandske underleverandører bevist kan spekulere i dette, noe som kan resultere at vi får færre norske entreprenører til å stå som hovedentreprenør. Bli resultatet at det da kommer flere	Vi går inn for ei utvida arbeidsmiljølov med solidaransvar som hovedprinsipp.

					utenlandske som tar på seg hovedentreprenørrollen, kan faktisk innføring av solidaransvar virke mot sin hensikt, nemlig at norske arbeidsplasser kan stå i fare. FrP har merket seg at i denne saken så har LO og regjeringen stått sammen om å innføre en ordning som gir bedre rettigheter til utenlandsk uorganisert arbeidskraft enn hva tilfellet er for egne medlemmer. Hvis fagbevegelsens syn er at vi ikke ønsker utenlandske arbeidere i Norge, bør man heller være ærlig å innrømme dette, og da heller foreslå at en vis prosentsats av arbeidsstyrken skal være norsk, slik man har gjort i Russland.	
--	--	--	--	--	--	--

- Innføring av regionalt verneombud for grønn sektor

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Svarer ikke på spørsmålet	Ja	Vi mener det må utvides til å omfatte grønn sektor, transport, renhold, varehandel, hotell og restaurant og frisørbransjen.	Stiller seg åpen.	Ja	Har ikke drøftet spørsmålet	Dette er i tråd med politikken vår.

- Hva vil partiet gjøre i kampen mot sosial dumping?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Hensetter til fagligpolitisk regnskap	SV vil styrke høvet til å bruke boikott mot arbeidsgjevarar som driv med sosial dumping eller nektar å oppgjje løns- og arbeidsvilkår. Vi vil også fokusere spesielt på offentlig sektor si rolle i kampen mot sosial dumping. Verksemdar som legg inn anbod må kunne dokumentere at dei har ordna løns- og arbeidsvilkår og eit skikkeleg system for HMS. SV vil at det ikkje skal vere høve til å konkurrere på løns-, pensjons- og arbeidstilhøve ved kontraktinngåingar. Alt	Kampen mot sosial dumping er for Rødt en helt avgjørende kamp. Taper vi den, svekkes fagbevegelsen og det viktigste bolværk for forsvar av velferdsstat og faglige rettigheter.	Vi støtter Regjeringens forslag i bekjempelse av sosial dumping, med unntak av punktet om solidaransvar fordi løsningen som er valgt ikke vil fungere i alle bransjene hvor sosial	Støttet arbeidstilsynets innsynsrett	FrP mener det er viktig å bekjempe sosial dumping. FrP har derfor støttet de aller fleste av de tiltakene regjeringen har kommet med når det gjelder bekjempel	MDG er imot sosial dumping. MDG vil også si opp EØS-avtalen, hvilket kan gjøre dette problemet lettere å takle i Norge. Så lenge EØS-avtalen består må tiltak mot sosial dumping være et viktig mål for den politikken vi

	arbeid som blir utført av det offentlige skal utførast til norske løns-, pensjons- og arbeidsvilkår. I tillegg vil vi innføre minstekrav til løns- og arbeidsvilkår for selskap som brukar norske havnar og flyplassar.		dumping er et problem.		se av sosial dumping	fører internasjonalt.
--	---	--	------------------------	--	----------------------	-----------------------

Hvordan styrke arbeidstilsynet i kampen mot sosial dumping?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Sette arbeidstilsynet bedre i stand til å følge opp meldinger om sosial dumping	SV vil styrke arbeidet mot kriminalitet og sosial dumping i instansar som Arbeidstilsynet, Skattedirektoratet og andre relevante instansar. Vi vil gje Arbeidstilsynet høve til å kunne bøtelegge og inndra all fortjeneste frå ulovleg verksemd. I tillegg vil SV rå til at selskap som ikkje gir tilsette rett til eit godt arbeidsmiljø kan nektast å utføre oppdrag i kortare eller lengre periodar.	Både ved økte bevilgning er, men først og fremst ved å gi adgang til bøtenivå som gjør at sosial dumping blir ulønnsomt.	Venstre har foreslått økte bevilgninger til Arbeidstilsynet utover Regjeringens forslag i denne perioden for å styrke Arbeidstilsynets mulighet til å gripe inn der sosial dumping foregår. Venstre er også opptatt av at sosial dumping foregår i bransjer hvor tariff ikke er allmenngjort, som for eksempel landbruket og mener at flere ressurser må settes inn der for å sikre arbeidere bedre lønn og arbeidsvilkår.	Økte ressurser og fullmakter. Bedre redskaper i form av bøter	FrP mener det er viktig at man foretar en gjennomgang av arbeidstilsynets oppgaver, og at tilsynet i større grad må bruke mer av sin tid og tildelte ressurser i kampen mot sosial dumping.	

4. Seniorpolitikk.

- Hva vil partiet gjøre for etablering av en fleksibel seniorpolitikk der det enkelte individ blir ivaretatt, uten at det på noen måte går utover pensjonen?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Gi bedre muligheter til å kombinere arbeid og pensjon	Se svar under	Se svar under	Se svar under	Støtter det første pensjonsforliket	Se svar under	Se svar under

SV

Folketrygda er grunnlaget for ein trygg og meningsfull alderdom og ein berebjelke i den norske velferdsstaten. SV arbeider for eit pensjonssystem som sikrar alle innbyggjarar ein pensjon å leve av, og jamnar ut økonomiske skilnader. SV meiner folketrygda skal drivast og styrast av det offentlege, og vil gå imot alle framlegg til privatisering.

SV meiner det norske pensjonssystemet etter pensjonsreforma i for liten grad tek vare på folk med låge inntekter, og i for stor grad stimulerer til privat sparing. SV er framleis mot kutt i framtidige pensjonar, fordi slike kutt vil forsterke desse problema. Det vil i framtida bli nødvendig å gjere endringar i pensjonssystemet som rettar opp fordelingsproblema pensjonsreforma skaper. SV ynskjer eit ytingsbasert pensjonssystem og vil innføre besteårsregelen att.

Pensjonsutbetalingane må regulerast i samsvar med den generelle lønsutviklinga. SV vil auke pensjonsoppteninga under omsorgs- og foreldrepermisjon.

AFP er høvet slitarar har til ein best mogleg avgang frå yrkeslivet. Eg vil gå mot alle framlegg til svekking av AFP-ordninga og forsvare høvet til å gå av ved 62 år.

Dei offentlege tenestepensjonane må vidareførast på like høgt nivå som i dag. SV vil arbeide for ei samordning av pensjonskassene for tenestepensjon i privat sektor, og sikre arbeidstakarane større påverknad på kva slags tenestepensjonssparing verksemda vel.

SV vil innføre pensjonsopptening for studentar. Pensjonsrettane til innvandrarakar med kort butid i Noreg må sikrast.

Rødt

Vi mener 6 timers arbeidsdag/ 30 timers uke med full lønn er det beste seniortiltak. Med full lønn vil det heller ikke gå ut over pensjon. Før dette er innført, bør eldre arbeidstakere få mulighet til å arbeide kortere uke, men få full lønn. Et eksempel på dette kan være ordninga som arbeidstakere i Nord-Trøndelag fylke har fått. Etter 62 år har man mulighet til å arbeide 80 %, men få 100 % lønn. Slike ordninger bør gjelde alle, og de bør utvides til å gjelde de som trenger det.

MDG

Vi er for et fleksibelt arbeidsliv, med større mulighet til å kombinere eller velge mellom lønnsarbeid og egenaktivitet i alle livsfaser. Derimot vil MDG ikke komme med løfter om økte pensjonsrettigheter, like lite som vi vil love ut høyere reallønn til folk flest. Det materielle forbruket i Norge er etter vår mening stort nok

V

Viser til seniormeldingen der Venstre fremmet en rekke forslag som blant annet ville bedre fleksibiliteten for å få seniorer til å stå lengre i arbeid. Venstre ønsker å åpne for flere midlertidige ansettelser for dem over 62 år for å stimulere arbeidsgiverne til å ansette flere eldre arbeidstakere. Vi ønsker generelt et mer fleksibelt arbeidsliv for seniorene. Dette innebærer å åpne for å lage mer individuelle avtaler for dem over 62 år. Venstre ønsker å åpne for svært fleksible løsninger når det gjelder arbeidstid for personer i den aldersgruppen

FrP

FrP har gått inn for å bevare dagens pensjonssystem med enkelte endringer og forbedringer. I den sammenheng har FrP gått inn for fleksibelt uttak av pensjon fra fylte 62 år, og at man kan kombinere arbeidsinntekt og pensjon uten noen form for avkorting i pensjonen. Videre har FrP gått i mot å innføre en øvre aldersgrense på 70 år i arbeidsmiljøloven. FrP synes det virker noe merkelig at flertallet innfører et nytt pensjonssystem hvor man setter en aldersgrensen ved fylte 70 år, mens man kan tjene opp pensjon til man er 75 år. Skulle man mot formodning innføre en aldersgrense burde aldersgrensene vært det samme.

5. Tariffavtaler

-Landsomfattende tariffavtaler er grunnsteinen i arbeidslivet i Norge. Hvilken holdning har partiet til dette?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Landsomfattende tariffavtaler er bærebjelken i den norske velferdsmodellen Dette må ikke svekkes	Tariffavtaler er grunnsteinen i arbeidslivet i Norge. SV vil ta vare på ordninga	Rødt støtter landsomfattende tariffavtaler	Venstre støtter allmenngjøring av tariff.	For kollektiv forhandlingsrett	Fremskrittspartiet respekterer alle fremforhandlede arbeidsavtaler mellom arbeidstakere, arbeidstakerorganisasjoner og arbeidsgivere.	MDG har ikke programfestet et uttrykkelig standpunkt til dette. Vi ser imidlertid positivt på at fagbevegelsen står sterkt i Norge og ønsker å styrke de faglige rettighetene.

6. Sosial boligbygging

- Hvordan få ungdom inn på boligmarkedet til en kostnad de kan leve med?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Landsmøtet vedtok at Husbanken skal sikres ressurser og kompetanse for å bli et aktivt politisk redskap for å sikre alle en skikkelig bolig	Se svar under	Se svar under	Se svar under	Bedre boligsparing og startlån	Se svar under	MDG er for en styrket sosial boligpolitikk som kommer ungdom til gode. Dette bør blant annet omfatte en utvidet rolle for Husbanken og bygging av rimelige utleieboliger i offentlig regi.

SV

Retten til bustad er ein menneskerett. SV vil gjere framlegg om å grunnlovsfeste retten til bustad. SV meiner det er på tide å atterreise den

sosiale bustadpolitikken. Sentrale verkemiddel må vere ein sterk husbank med politisk styrt rente, lånerammer til å drive motkonjunkturpolitikk og høg grad av fastrente for å stabilisere bustadprisane. Ein stor ikkje-kommersiell låginnskots- og utleigebustadmarknad der bustadbyggelaga, kommunane og studentsamskipnadene har ei viktig rolle, saman med ei langt sterkare politisk regulering av utleigemarknaden er andre viktige verkemiddel.

SV vil setje i gang ei storstilt sosial bustadbygging med vekt på ikkje-kommersielle utleigebustader og studentbustader. Eit sentralt verkemiddel må vere at bustadtilskota blir auka.

SV meiner det må lagast ei lov om ikkje-kommersielle leigebustader. Det må satsast sterkt på å byggje utleigebustader og studentbustader på ikkje-kommersiell basis. I tillegg må det leggjast til rette for bygging av prisregulerte låginnskotsbustader. For å sikre at fleire med låg eller usikker inntekt skal kunne kjøpe bustad må fleire få bustadtilskot, eit tilskot som skal betalast attende ved sal. Fleire må dessutan få startlån. SV vil vidareutvikle startlånordninga med fleksibel avdragstid slik at fleire får høve til startlån. Vi vil endre vilkåra for låneordninga slik at studentar òg får tilgang til henne.

For å sikre fleire innpass i bustadmarknaden vil SV skape ein ny sektor for prisregulerte bustader. Kommunar, stat og bustadsamvirka må ta ansvar for bygging av langt fleire bustader med låge innskot og pristak ved vidareasal. Folk kan òg gjerast mindre utsette for marknadssvingingar, viss det blir gjort meir lønsamt å ha fastrentelån som norm ved bustadkjøp.

Eit sterkare husleigevern må innførast med husleigetvistutval alle stader der det er trong for det. Bustadprisane må stabiliserast gjennom ei stabil bustadbygging med hjelp frå Husbanken, og gjennom å gjere det meir lønsamt å velje fastrentelån ved bustadkjøp.

Tiltaka Husbanken set i verk for å utvikle gode bumiljø og opprusting av eksisterande bustader, må styrkjast. Særleg viktig er opprusting av standarden for ikkje-kommersielle utleigebustader og bustader i område der det er fare for forslumming. Å ha ein eigen heim er heilt sentralt for å meistre ulike delar av livet. Svært mange bustadslause har rusproblem, psykiske lidingar eller andre samansette problem. Den raudgrøne regjeringa har styrkt bustønadsordninga monaleg. Ho skal framleis utviklast som eit fordelingsverktøy for å styrkje økonomien til folk som har låge inntekter og høge buutgifter. I fleire av dei store byane lèt eigedomsspekulantar bustader stå tomme og forfalle gjennom fleire år slik at dei seinare kan rivast. SV vil foreslå at det skal bli lovleg å bu i hus som er regulerte til bustadføremål, men som ikkje har vore i bruk dei siste åra. SV vil utvide den kommunale oreigningsretten til bustader åtte for næringsføremål, slik at denne busetnaden kan nyttast til samfunnsnyttige føremål. SV meiner kommunane må få høve til å påleggje eigaren vedlikehald.

Kommunen har ansvar for gjennomføringa av bustadpolitikken. SV meiner at kommunen må sikrast gunstige lån til strategiske tomtekjøp og tilskot til å kunne ta del som ein aktiv part i områdeutvikling, byfornyng, universell utforming og miljøprosjekt. SV meiner at framtidig bustadfeste må forbydast, og at bustader på festa grunn skal kunne innløysast til ein rettviss pris. Vi vil ikkje avvikle tomtefesteinstituttet for fritidsbustader, under føresetnad av at avgiftsnivået blir halde på eit akseptabelt nivå.

Rødt

Vi mener tida er inne for å gjenoppbygge boligsamvirket utenfor markedet. Husbanken må gå inn og gi lån med rentesubsidier og lang avdragstid til

bygging av minst 10 000 eie og leieboliger årlig. Forutsetningen for å få slike subsidier er klausuler ved videresalg og utleie etter selvkostprinsippet, samt krav til standard og størrelse. Førstegangsetablerere prioriteres inntil dette får så stort omfang at det ikke er nødvendig.

V Venstre vil gi adgang til utvidet nedbetalingstid på startlån fra 20 til 30 år kombinert med økt bostøtte samt øke rammene for husbanken. Venstre vil stimulere kommunene til å bygge flere utleieboliger og innføre en hjemkjøpsordning som gjør det mulig å starte med et leieforhold til en egen kommunal bolig og deretter gå over til å betale avdrag slik at boligen blir selveid

FrP FrP er opptatt av at de som står uten bolig skal gjøres i stand til å sikre seg bolig enten gjennom å leie eller å eie bolig. Dette gjøres blant annet ved at man gjør det billigere å skaffe seg egen bolig ved blant annet å fjerne dokumentavgiften, samt sørge for at flest mulig har arbeidsinntekt. FrP mener det viktigste nå er å sørge for at man har nok boliger til de som av helsemessige årsaker har falt uten for det ordinære arbeidslivet, og som lever på minsteinntekt.

7. Fagopplæring for framtida. NOU 18-2008

- Vil partiet støtte utvalget anbefalinger.

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Regjeringa legger i juni 09 fram ei stortingsmelding der flere av utvalgets forslag tas opp	Viser til regjeringens stortingsmelding.	Rødt støtter utvalgets innstilling er	Se svar under	Svarer ikke på spørsmålet om utvalgets innstilling.	Har ikke lest utvalgets innstilling	MDG har ikke tatt standpunkt til disse anbefalingene. Et utdanningspolitisk utvalg er i arbeid i partiet og vil legge fram forslag for landsmøtet 2010.

- hvilke tiltak vil partiet foreslå for å stoppe frafallet?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Se svar over.	Har ikke satt seg inn i utvalgets forslag	Se svar under		Bedre ungdomsskolen, bedre oppfølging. Ta bort arbeidsgiveravgift for bedrifter som tar inn lærlinger	Se svar under	

Rødt

Frafallet i videregående skole er et problem. I Nord-Trøndelag arbeides det mye mot frafall, og vi har færre som slutter skolen enn i andre deler av landet. Det er viktig å lage opplegg som passer for alle elever. For enkelte kan det være mer praksis og mindre teori, utplassering i arbeidslivet og andre tiltak. Det er viktig at utdanning fører fram til en sluttkompetanse som fører fram til arbeid. Næringslivets ansvar for å ta inn lærlinger/lærekandidater må styrkes. Elevene må vite at de har mulighet til å "komme videre" etter videregående skole.

Skolen må styrkes med mer ressurser, flere, ikke færre lærere. Andre yrkesgrupper må og inn i skolen, slik som for eksempel miljøarbeidere, barne- og ungdomsarbeidere og barnevernspedagoger. I tillegg er det viktig med skikkelig rådgiving både til elever og foreldre. Dette gjelder både i grunnskolen og i videregående skole.

V

Venstre mener det er mange gode tiltak i NOU 18:2008, og vi har også merket oss at flere av disse er fulgt opp i kompetansemeldinga som nylig passerte statsråd. Vår kritikk er mot regjeringen er at denne stortingsmeldingen kommer så sent at Stortinget ikke får anledning til å behandle den – endringer vil derfor ikke gjelde før tidligst høsten 2010., og det er lenge å vente for mange.

I programmet vårt slår vi blant annet fast at vi skal satse på en bedre rådgivningstjeneste, tidlig innsats, økt fokus på overgang mellom grunn og videregående skole, mer spesialpedagogisk innsats i grunnskolen, trekke inn andre yrkesgrupper i skolen for å styrke det sosialfaglige miljøet, gjeninnføre praktiske tilvalgsfag i 8-10 klassetrinn, mindre teoriretting i yrkesfagene, styrke skolehelsetjenesten, videreutvikle lærekandidatordningen og gjøre yrkesopplæringen mer fleksibel.

FrP

Undertegnede skal være ærlig nok til å si at jeg ikke har lest NOU 18-2008. Dette skyldes at jeg ikke sitter i fagkomiteen for utdanning. Men FrP er svært opptatt av en god fagopplæring for framtida, samt at tiltak må iverettes for å stoppe frafallet. Derfor har FrP fremmet representantforslag, Dokument nr 8: 53 (2008-2009) om å bedre innholdet og endre organiseringen av yrkesfaglig opplæring. I dette representantforslaget fremmet partiet 16 konkrete forslag for å bedre den yrkesfaglige opplæring. Blant forslagene som ble fremmet var, endre betegnelsen "Kompetanse på lavere nivå" for elever som oppnår kompetansebevis i videregående skole, og gjøre slike utdanningsløp til en vanlig del av videregående opplæring slik at det ikke lenger fremstår som et negativt avvik - at yrkesfaglig opplæring i videregående skole også kan bestå av kortere utdanningsløp på 1 eller 2 år, og der elevene oppnår yrkeskompetanse, gjøre omfanget av teori i læreplanene for yrkesfag mindre og mer yrkesrettet - sørge for at faglærere innenfor yrkesfagene får tilstrekkelig etterutdanning og oppdateres på den fagkunnskapen de har behov for - frem en plan for etterutdanning av yrkesfaglærerne i hvordan de teoretiske fagene i større grad skal praksisrettes, og hvordan kompetansemålene i læreplanene skal tilpasses yrkesfaglige elever - legge frem forslag om hvordan man i større grad skal benytte seg av arbeidslivets kompetanse i undervisningen, blant annet ved å bruke ulike former for

økonomiske incitament for bedrifter som vil låne bort ansatte til undervisning i yrkesfagene - tilskuddsordning til bedrifter som tar imot elever til praksis allerede i ungdomsskolen - fjerne arbeidsgiveravgift for opplæringsdelen som lærlingen eller lære kandidaten har i bedrift. Dette er noen av forslagene partiet fremmet i forbindelse med nevnte representantforslag. Representantforslaget finnes i sin helhet ved å gå inn på www.stortinget.no

8. Annet

- Hva vil partiet gjøre for at lærlinger skal sikres samme rettigheter som studenter når det gjelder rabatt på kollektivtrafikk og kulturliv?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Ikke tatt standpunkt. Interessant forslag, ønsker dialog	SV vil lovfeste retten til lærlingepluss og vil trygge same rettigheter som studentar på velferds-, kultur og transportvilkår.	Lovfeste det. Foreslå det i fylkesting. Samtidig er det viktig å understreke at studenter har fått svekka sine rettigheter når det gjelder kollektivtrafikk. Dette må tilbake til tidligere regler, både for studenter og lærlinger/lære kandidater.	Vi har ikke fattet konkret vedtak på dette, men mener som prinsipp at alle som er under utdanning eller læring bør kunne nyte godt av de ordninger som finnes.	Godt forslag, skal jobbe for det	Nei, FrP har ikke gått inn for å sikre rettigheter for lærlinger når det gjelder kollektivtrafikk og kulturliv. Vi må huske at lærlinger får betaling for det arbeidet som de gjør, så kan man alltid diskutere om hvorvidt denne betalingen er god nok eller ikke.	Hvordan slike rabattordninger utformes må i stor grad avgjøres på fylkeskommunalt eller kommunalt plan. MDG ønsker ikke flere statlige pålegg til kommunene og fylkeskommunene.

Fratrekk av fagforeningskontingenten – blir dette viderefølt fra dagens nivå?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Ja	Ja	Ja	Nei	Ja	Nei, FrP for at man skal ha et eget fradrag på selvangivelsen for fagforeningskontingenten. FrP er for størst mulig likebehandling og mener det er prinsipielt feil og beholde en slik ordning som bare gjelder noen og ikke alle.	ja

Vi krever bruk av reservasjonsretten mot EU's postdirektiv. Hva er partiet standpunkt?

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Ikke	Ja	Ja	Nei	Ikke tatt	FrP vil ikke kreve bruk av reservasjonsretten for EU's	Ja, vi mener at slike infrastruktur tjenester

besvart				stilling	postdirektiv. I dag har vi et forholdsvis fritt marked når det gjelder posttjenester. Dette synes FrP er positivt. Posten har også etablert sine tjenester i blant annet Sverige. Skulle FrP gå i mot direktivet kan mange arbeidsplasser stå i fare. Dette ønsker ikke FrP.	skal være i offentlig eie og under politisk kontroll.
---------	--	--	--	----------	--	---

Vi krever garanti til ungdom under 25 år, rett til arbeid eller utdanning.

AP	SV	Rødt	V	Krf	FrP	MDG
Vi innfører garanti som sikrer arbeidsmarkedstiltak innen seks mnd. arbeidsløshet	Støtter kravet	Støtter LO's krav	Vi mener alle har rett til arbeid eller utdanning i dag. De som av en eller annen grunn ikke er i stand til å skaffe seg arbeid eller utdanning ved egen hjelp, må få hjelp av offentlige myndigheter	Ja	FrP har ikke støttet ungdomsgarantien. FrP mener det er nesten umulig å innfri en egen rett til arbeid. Det viktigste er at man sikrer næringslivet gode rammebetingelser slik at arbeidsplasser skapes. På den måten vil også ungdom komme lettere inn på arbeidsmarkedet. FrP viser til at vi i dag har rett til videregående utdanning, og vil ikke endre på det utdanningssystemet vi har i dag når det gjelder dette området. Men det som FrP er opptatt av er at man får fjernet mange av dagens "hull" i overgangen fra utdanning til arbeid. Disse "hullen" har åpenbart gjort det vanskelig for en del ungdom å komme inn på arbeidsmarkedet.	